

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

02 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Bobu Petru cu inculpatul, de către avocatul Dragomir Aliona în numele părții vătămate Bernic Zinaida, de către partea vătămată Bernic Zinaida și recursul suplimentar al avocatului Bobu Petru în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2020 și sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 22 mai 2019, în cauza penală în privința lui,

*Olari Alexandr xxxxxx, născut la xxxxxxxx,
domiciliat în xxxxxx, str. xxxxxxxxxxxx*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 11.12.2017-22.05.2019;

instanța de apel: 24.06.2019 – 16.01.2020;

instanța de recurs ordinar: 13.07.2020 – 02.02.2021;

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 22 mai 2019, Olari Alexandr a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod Penal al Republicii Moldova și condamnat în baza acestei Legi la o pedeapsă sub formă amendă în mărime de 650 unități convenționale, ceea ce constituie 32 500 (treizeci și două mii cinci sute) lei cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 (doi) ani.

A fost admisă cerința procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, fiind încasat de la Olari Alexandr în beneficiul statului, suma de 320 (trei sute douăzeci) lei cu titlu de cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare.

A fost admisă parțial acțiunea civilă, fiind încasat de la Olari Alexandr în beneficiul lui Bernic Zinaida prejudiciul material cauzat prin infracțiune în sumă de 2460 (două mii patru sute șaiszeci) lei 85 bani, precum și

prejudiciul moral în sumă de 50 000 lei, fiind în total a încasată suma de 52 460 (cincizeci și două mii patru sute șazeci) lei 85 bani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Olari Alexandr la data de 16.10.2017, aproximativ la ora 11:20 min., aflându-se la volanul autovehiculului de model „Renault Megane”, cu n/î „xxx xxx”, se deplasa pe str. Albișoara din mun. Chișinău din direcția str. Gr. Vieru spre str. Pușkin.

Astfel, Olari Alexandr în timpul deplasării, fiind la volanul autovehiculului menționat *supra*, n-a manifestat prudență sporită la trafic, prin ce a ignorat prevederile Regulamentului circulației rutiere (RCR) și anume pct. 45 care stipulează că, *„Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihologică ce influențează atenția și reacția, b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, d) situația rutieră ”*, precum și pct. 11 lit. f) RCR, conform căruia, *„conducătorul de vehicul, înainte de plecare și în timpul deplasării, este obligat: f) să cedeze trecerea pietonilor la trecerile pentru pietoni cu circulația neregulată”* și ca urmare, în zona de acțiune a indicatoarelor rutiere nr.5.50.1 și 5.50.2. Anexa nr. 3 al RCR, pe trecerea neregulată pentru pietoni, amplasată pe str. Albișoara, în preajma imobilului 40/1. din mun. Chișinău, a tamponat pietonul Bernic Zinaida, care traversa carosabilul din partea dreaptă spre partea stânga relativ deplasării mijlocului de transport.

În rezultatul tamponării, pietonului Bernic Zinaida, conform raportului de expertiză judiciară nr.xxxxxx din xxxxxx, i-au fost cauzate: fractură închisă bimalolară gambei stângi cu subluxația laterală plantei stângi, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie.

Astfel, prima instanță a calificat acțiunile inculpatului Olari Alexandr în baza art. 264 alin. (l) Cod Penal, după semnele calificative și anume *„încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere și de exploatare a unităților de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcarea ce a provocat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății.”*

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către partea vătămată Bernic Zinaida, și de către avocatul Bobu Petru în numele inculpatului Olari Alexandr.

3.1. Partea vătămată, Bernic Zinaida a solicitat casarea parțială a sentinței primei instanțe, în partea ce se referă la mărimea pagubei materiale și morale încasate de la inculpat, în beneficiul primei, și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu privire la

mărimea pretențiilor materiale și morale invocate, prin care să fie încasat de la inculpatul Olari Alexandr în beneficiul părții vătămate, prejudiciul material cauzat, în mărime de 40 885 lei, și prejudiciul moral cauzat, în mărime de 200 000 lei.

În motivarea cerințelor sale apelanta a menționat că:

- în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului Olari Alexandr, manifestate prin încălcarea regulilor de circulație de către persoana, care conduce mijlocul de transport, i-a fost cauzată o daună materială, care constă din cheltuielile suportate pentru deplasare cu taxiul la medic pentru efectuarea de proceduri de reabilitare, în mărime de 1710 lei, pentru procurarea de medicamente, în mărime de 2900 lei, pentru procurarea de produse igienice și alimente, în mărime de 2735 lei, ce constituie în total suma de 6985 lei, iar pretențiile în acest sens sunt confirmate prin probele, care sunt anexate la acțiunea civilă, însă au fost ignorate de către instanța de judecată;

- în calitate de parte civilă a solicitat să fie încasat de la inculpatul Olari Alexandr în calitate de prejudiciul material și cheltuielile pe care urmează să le suporte pe viitor pentru efectuare a unei intervenții chirurgicale, care va costa 8000 lei, pentru efectuarea a 10 ședințe de kinetoterapie suma estimativă pentru o ședință fiind de 400 lei, iar suma totală va fi de 4000 lei, pentru foi la sanatoriu pentru o perioadă de 3 ani consecutivi în sumă de 21000, precum și pentru procurarea a 2 perechi de ciorapi speciali de fixare a mușchilor operați în sumă de 900 lei, iar în total fiind solicitat să fie încasat de la inculpat o daună materială suplimentară, în mărime de 33 900 lei;

- prima instanță n-a ținut cont, că în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului Olari Alexandr, părții vătămate i-a fost cauzată și o pagubă morală, ce rezidă în faptul că, începând cu data de 16 octombrie 2017, un timp îndelungat s-a aflat pe buletin de boală, continuă și în prezent un curs de reabilitare, iar după accident a fost nevoită să-și schimbe funcția deținută din vânzătoare în paznic al cărui salariu este cu mult mai mic, context în care nu v-a putea continua munca la care a fost angajată până la cauzarea leziunilor corporale;

- pe viitor v-a necesita să fie supusă unor intervenții chirurgicale drept consecință al leziunilor corporale, care i-au fost cauzate, suportând cheltuieli suplimentare, iar conform certificatului de dizabilitate și capacitate de muncă Seria CN Nr.xxxxxx din xxxxxx la momentul de față procentul păstrat al capacității de muncă al subsemnatei este de 40%, adică este însoțit de o pierdere stabilă de mai mult de o treime din capacitatea de muncă.

- totodată în prejudiciul moral urmează să fie inclus și faptul, că după accident inculpatul s-a eschivat prin diferite promisiuni de acordare a

unui ajutor material necesar suportat pentru tratament cu scopul de a se eschiva de răspunderea penală, nu-și recunoaște fapta comisă, prin ce consideră că de către, Olari Alexandr prin acțiunile sale ilegale i-a fost cauzat și o pagubă morală pe care o evaluează, în mărime de 200 000 lei.

3.2. Avocatul Bobu Petru în numele inculpatului Olari Alexandr, a solicitat casarea sentinței din 22 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în privința lui Alexandr Olari și a încheierii din 28 martie 2019 a aceleiași instanțe, potrivit cărora s-au respins cererile de dispunere a expertizelor. Adoptarea, în conformitate cu art. 415 (1) pct. 1) Cod procedură penală, a unei decizii, potrivit căreia Olari Alexandr să fie achitat în temeiul art. 390 Cod de procedură penală, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea cerințelor sale, apelantul a menționat că:

- concluzia despre vinovăția lui Alexandru Olari se axează preponderent pe declarațiile părții vătămate;

- instanța n-a dat aprecierea cuvenită faptului că declarațiile inițiale ale părții vătămate coincid cu declarațiile inculpatului, menționând că „*a căzut jos și a cerut bani să nu-l denunțe*”. Mai mult, în pofida prevederilor art. 24 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de judecată a completat declarațiile lui Bernic Zinaidei, care este parte a acușării, și în rândurile 7 și 8 de sus de la fila 12 din sentință a indicat că partea vătămată „*a nimerit cu piciorul sub roata din spate a automobilului*”;

- concluzia instanței de judecată despre vinovăția lui Olari Alexandr se mai axează pe raportul de expertiză medico-legală, din ce rezultă că vătămarile corporale în urma căderii se exclud;

- la judecarea cauzei a fost admisă cererea apărării și audiat autorul raportului de expertiză medico-legală Scurtu Iurie, care la întrebarea despre posibilitatea apariției vătămarilor corporale în urma călcării nereușite, a invocat necesitatea expertizei repetate. Iar răspunsurile la alte întrebări formulate în cerere, constituie competența organului de urmărire penală;

- prima instanța a respins și solicitarea apărării de a dispune efectuarea expertizei complexe medico-legale auto-tehnice, specialiștii urmând a se expune asupra întrebărilor la care n-a răspuns autorul raportului de expertiză medico-legală. Astfel, prima instanță „*a anulat*” dreptul lui Alexandr Olari la apărare, garantat de art. 68 Cod procedură penală;

3.3 Inculpatul Olari Alexandr, a depus apel suplimentar, menționând că probele examinate și cercetate în prima instanță nu demonstrează vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii imputate, prin urmare solicită să fie achitat.

În urma analizei apelului declarat, instanța de apel a conchis că, acest act este o completare a apelului declarat de avocatul Bobu Petru, în numele inculpatului, context în care instanța de apel a dispus ca ambele cereri de apel să fie examinate sub aspectul unui apel declarat de avocatul Bobu Petru, în numele inculpatului împotriva sentinței atacate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2020, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de către partea vătămată, Bernic Zinaida, de către avocatul Bobu Petru în numele inculpatului, și de către inculpat, fiind menținută sentința primei instanțe.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că urmărirea penală și judecarea cauzei în primă instanță s-au desfășurat în strictă conformitate cu procedura prevăzută de lege și, respectiv, nu se constată încălcări care atrag nulitatea probelor administrate și a actelor procedurale efectuate.

Subsecvent, instanța de apel a remarcat că, față de lucrul judecat de primă instanță, se constată o motivare amplă și temeinică a sentinței pronunțate, cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta reținută în sarcina inculpatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

La fel instanța de apel a notat că, în contextul evaluării activității primei instanțe cu privire la aprecierea probelor administrate în cauză, nu există temei pentru a da o nouă apreciere probelor respective, instanța de apel fiind solidară cu concluziile cuprinse în sentință, dat fiind faptul că aceasta este motivată temeinic și legal, sub aspectul că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate este dovedită prin probatoriul administrat în cadrul procesului penal. Or, în atare situație este corectă concluzia primei instanțe privind calificarea infracțiunii prin determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componenței de infracțiune prevăzută la articolul 264 alin. (1) Cod penal: încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere și de exploatare a unităților de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a provocat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății;

Versiunea inculpatului Olari Alexandr nu are acoperire probatorie, ce se combate complet prin împrejurările stabilite și probele administrate în cauză.

Nerecunoașterea vinovăției nu echivalează cu achitarea inculpatului Olari Alexandr, de vreme ce probele prezentate în sprijinul învinuirii, cercetate și apreciate în modul cuvenit, demonstrează cu certitudine participarea acestuia la săvârșirea infracțiunii imputate.

Pe aceeași dimensiune, instanța de apel, a remarcat că, inculpatul a avut un comportament inadmisibil atât în faza urmăririi penale cât și în timpul examinării cauzei în prima instanța, față de partea vătămată Bernic Zinaida, pe care a dus-o în eroare pentru a nu declara din start adevărul organelor de drept, pentru a putea ascunde urmele infracțiunii, urmărind drept scop eschivarea sa de la răspundere penală și de la achitarea prejudiciului adus părții vătămate prin infracțiunea comisă.

Cu referire la apelul declarat de către partea vătămată Bernic Zinaida, instanța de apel a conchis că probele prezentate în susținerea acțiunii civile, nu dovedesc în totalitate temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă.

Or, conform prevederilor articolului 219 alin. (2) Cod de procedură penală sunt prevăzute expres cazurile când prejudiciul material se consideră legat de săvârșirea acțiunii interzise.

Astfel, în prezenta cauză penală prima instanță corect a stabilit cuantumul prejudiciului material produs prin infracțiune, și anume cheltuieli pentru tratamentul părții vătămate și îngrijirea acesteia care conform bonurilor anexate este în mărime de 2460 (două mii patru sute șaiszeci) lei 85 bani, or, solicitările părții vătămate nu conțin date ce ar justifica pretențiile cerute în apel.

5. Decizia motivată a instanței de apel pronunțată la 17 februarie 2020, a fost atacată cu recurs ordinar, de către avocatul Dragomir Aliona în numele părții vătămate, care a invocat prevederile art. 427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, menționând că în hotărârea atacată s-a aplicat o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale și solicitând, astfel casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2020 cu menținerea sentinței primei instanțe și admiterea integrală a acțiunii civile înaintate de către partea vătămată, Bernic Zinaida.

În motivarea recursului depus, recurentul a invocat că:

- în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului Olari Alexandru, manifestate prin încălcarea regulilor de circulație de către persoana, care conduce mijlocul de transport, a fost cauzat o dauna materială lui Bernic Zinaida, care constau din cheltuielile pentru deplasare cu taxiul la medic pentru efectuarea de proceduri de reabilitare, în mărime de 1710 lei, pentru procurarea de medicamente în sumă de 2.900 lei , pentru procurarea de produse igienice și alimente, în mărime de 2735 lei, iar total a fost cauzată paguba materială în mărime de 6985 lei, iar pretențiile în acest sens a fost ignorate de prima instanța și de către Curtea de Apel Chișinău, la adoptarea deciziei;

- de către partea vătămată a fost înaintate pretențiile față de inculpatul Olari în calitate de prejudici material și cheltuieli pe care le-a

suporta pe viitor pentru efectuarea a unei intervenții chirurgicale, în mărime de 8000 lei, pentru efectuarea a 10 ședințe de kinetoterapie suma efectivă pentru o ședință fiind de 400 lei, în total 4000 lei. Pentru foi de sanatoriu pentru perioada de trei ani consecutiv în suma de 21000 lei, precum și pentru procurarea a 2 perechi de ciorapi speciali de fixare a mușchilor operați în suma de 900 lei, i-ar în total a fost înaintate pretenții de a încasa prejudiciul material suplimentar în mărime de 40.885 lei. Instanța de fond a încasat numai suma de 8.985 lei;

- în urma acțiunilor inculpatului Olari Alexandr, a fost pricinuite și suferință morale. Practic un timp îndelungat din 16 octombrie 2017, partea vătămate s-a aflat pe buletin de boală, continuând și în prezent un curs de reabilitare, după accident partea vătămată a fost nevoită să schimbe funcția deținută de vânzătoare în paznic, al cărui salariu este cu mult mai mic, nu v-a putea continua munca la care a fost angajată până la cauzarea leziunilor (conform expertizei-leziuni corporale medie);

- conform certificatului de dizabilitate și capacitate de muncă Seria nr.xxxxx din xxxxxx la momentul de față procentul păstrat al capacității de muncă la Bernic Zinaida este de 40 %, adică este însoțit de o pierdere stabilă de mai mult de de o treime de capacitate de muncă. Consideră ca prejudiciul moral formulat în acțiune civilă, care constituie de 200 000 lei este motivat și explicat fața de instanța de fond.

5.1 Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs de către partea vătămată, Bernic Zinaida, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), a solicitat casarea parțială deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2020 și a sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 22 mai 2019 în partea ce se referă la mărimea pagubei materiale și morale încasate de la inculpat, în beneficiul primei, și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu privire la mărimea pretențiilor materiale și morale invocate, prin care să fie încasat de la inculpatul Olari Alexandr în beneficiul părții vătămate, prejudiciul material cauzat, în mărime de 40 885 lei, și prejudiciul moral cauzat, în mărime de 200 000 lei.

În motivarea recursului declarat, partea vătămată a expus aceleași motive pe care le-a expus în cererea sa de apel.

5.2 La fel, decizia nominalizată a fost contestată cu recurs de către avocatul Bobu Petru cu inculpatul, care au invocat prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6), Cod de procedură penală, menționând că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și solicitând astfel, casarea totală a deciziei Colegiului penal a Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2020, și a încheierii din 16 ianuarie 2020, prin care s-a respins cererea de ordonare a expertizelor, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

În motivarea cerințelor sale, recurenții au invocat că:

- concluzia primei instanțe despre vinovăția lui Alexandru Olari se axează preponderent pe declarațiile părții vătămate Zinaida Bernic, care de altfel la etapa inițială coincid cu cele ale inculpatului, că singură a căzut jos, dar a cerut bani să nu-l denunțe;

- de asemenea, din motivele indicate supra, instanța a respins și solicitarea apărării de a dispune efectuarea expertizei complexe medico-legale auto-tehnice, specialiștii urmând a se expune asupra întrebărilor la care n-a răspuns autorul raportului de expertiză medico-legală. Astfel, prima instanță „a anulat” dreptul lui Alexandru Olari la apărare, garantat de art. 68 Cod procedură penală;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel. Mai mult, s-a solidarizat cu erorile grave de fapt, comise de către prima instanță. De asemenea, sunt temeuri de afirmat că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- prin respingerea cererii de a ordona expertize, instanțele de judecată i-au interzis lui Alexandru Olari să se apere.

5.3 Urmare a recursului depus anterior, avocatul Bobu Petru în numele inculpatului a depus recurs suplimentar, prin care a solicitat anularea încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2020

În motivarea recursului suplimentar declarat, recurentul a invocat că:

- în cerere a solicitat experților să răspundă la întrebarea dacă e posibilă apariția vătămarilor corporale, nu în urma căderii, ci în urma călcării nereușite, noțiuni, care nu au aceeași semnificație, însă instanța de apel a notat că întrebările adresate expertului au avut aceeași semnificație, doar că au fost formulate diferit;

- instanța de apel a limitat dreptul inculpatului de a se expune asupra unei probe a acuzării doar la faza de urmărire penală, iar în instanțele de judecată, doar în dependență de atitudinea față de acuzarea adusă, fapt care intră în contradicție cu dreptul constituțional la apărare;

- concluzia instanței de apel cu privire la refuzul de a dispune efectuarea expertizelor este una ilegală, or, refuzul primei instanțe de a administra o probă nouă a apărării a fost contestat.

6. Judecând recursurile ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit, conchide că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile, din următoarele considerente.

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile ordinare în termen.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul declarat împotriva hotărârii instanței

de apel, fără citarea părților, este în drept să-l respingă ca inadmisibil în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Cu referire la recursurile declarate de către avocatul Dragomir Aliona în numele părții vătămate, Bernic Zinaida și de către partea vătămată, Bernic Zinaida:

Colegiul penal lărgit reține că, recurenții indică ca temei pentru declararea recursurilor ordinare, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că motivele – temeiurile de recurs invocate de recurenți nu se confirmă în instanța de recurs ordinar, argumentând în acest context următoarele.

Astfel, ce ține de temeiul de recurs indicat de recurenți, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că „*instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*”, Colegiul penal lărgit a conchis că nu și-a găsit confirmarea în urma cercetării materialelor cauzei, nefiind identificate careva circumstanțe care ar justifica incidența acestui temei de recurs, dat fiind faptul că, instanța de apel, la judecarea apelului și adoptarea deciziei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, s-a expus detaliat și argumentat asupra motivelor relevante invocate în apelul recurentului Bernic Zinaida, fiind reflectate clar motivele pe care se întemeiază soluția instanței de apel în privința menținerii sentinței primei instanțe.

În privința argumentelor în susținerea temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit a constatat că nu pot fi acceptate, or, aceste motive au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra căroră s-au formulat și s-au punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurenților în decizia

adoptată (f.d. 46 – 60 v. II), pe care Colegiul penal lărgit le însușește, ce este conform practicii CtEDO cauza Albert vs. România din 16.02.2010.

În aceste condiții, Colegiul penal lărgit susține poziția expusă în decizia instanței de apel, precum că *„probele prezentate în susținerea acțiunii civile, nu dovedesc în totalitate temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă. Or, conform prevederilor articolului 219 alin. (2) Cod de procedură penală sunt prevăzute expres cazurile când prejudiciul material se consideră legat de săvârșirea acțiunii interzise. Astfel, în prezenta cauză penală prima instanță corect a stabilit cuantumul prejudiciului material produs prin infracțiune, și anume cheltuieli pentru tratamentul părții vătămate și îngrijirea acesteia care conform bonurilor anexate este în mărime de 2460 (două mii patru sute șaiszeci) lei 85 bani, or, solicitările părții vătămate nu conțin date ce ar justifica pretențiile cerute în apel.”*

Continuând ideea expusă *supra*, Colegiul penal lărgit evidențiază că, în conformitate cu prevederile art. 219 alin. (4), 220 alin. (3), 387 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 1423 Cod civil, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice și psihice ale victimei.

Hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil. Odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Mai mult, recursurile declarate, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5 și 5.1 din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura civilă. Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că, instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluție, din care motive recursurile ordinare urmează a fi respinse ca inadmisibile.

Cu referire la recursul depus de către avocatul Bobu Petru cu inculpatul, și recursul suplimentar depus de către avocatul Bobu Petru în numele inculpatului:

Reieșind din conținutul recursului, recurentul invocă ca temei de casare a hotărârii instanței de apel prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală că „*instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*”.

Într-un prim aspect, este relevant de a specifica că, invocând eroarea de drept prevăzută de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, recurentul menționează despre faptul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, însă afirmațiile aduse în recurs sânt de ordin general și declarative.

Astfel, Colegiul penal, în urma analizei materialelor cauzei, va respinge, ca nefondate, alegațiile titularului dreptului de recurs în această parte, reiterând faptul că invocarea unor pretinse erori admise la etapa judecării cauzei de către instanța de apel, urmează a fi precedate de o motivare corespunzătoare privind esența acestora și indicarea expresă a circumstanțelor cauzei, cărora sunt subsecvente.

Cu referire la argumentele titularului dreptului de recurs, precum că „*...instanța a respins și solicitarea apărării de a dispune efectuarea expertizei complexe medico - legale auto - tehnice, specialiștii urmând a se expune asupra întrebărilor la care n-a răspuns autorul raportului de expertiză medico-legală. Astfel, prima instanță „a anulat” dreptul lui Alexandr Olari la apărare, garantat de art. 68 Cod procedură penală*”, Colegiul penal lărgit notează că acestea sunt nefondate, or, instanța de recurs atestă că, în cadrul ședințelor de judecată din prima instanță și în instanța de apel, argumentele invocate de recurent au fost analizate pe deplin, fapt ce permite instanței de recurs să însușească concluziile evocate de către instanțele ierarhic inferioare.

În susținerea poziției enunțate *supra*, Colegiul penal lărgit reiterează că, este cert faptul că legea procesul penală prevede dreptul părții la efectuarea de expertize repetate, inclusiv în comisie, cu condiția ca raportul expertului să nu fie complet și să necesite explicații sau completări ori dacă

au apărut întrebări noi referitoare la circumstanțele examinate și, în toate cazurile, răspunsurile nu pot fi obținute prin audierea expertului (art. 148 Cod de procedură penală).

Însă în speță, nu se constată o cerere a apărării de a fi audiat expertul în legătură cu faptul că ar fi apărut întrebări noi referitoare la circumstanțele examinate sau că raportul expertului nu este complet și necesită explicații sau completări, or, inculpatul cu avocatul acestuia când au făcut cunoștință cu raportul de expertiză medico-legală nu au înaintat careva obiecții cu privire la concluziile deduse urmare a expertizei sus-menționate.

Tot în acest context, instanța de recurs observă că, instanța de apel s-a expus cu privire la toate cererile și demersurile apărării, context în care, este necesar de menționat că dreptul la apărare prevăzut de art. 68 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO nu a fost lezat sub nici o formă de către instanțele de judecată, iar argumentul apărării în acest sens este unul nefondat.

În desfășurarea aceleiași idei, instanța de recurs mai specifică că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat soluția adoptată în conformitate cu prevederile art. 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată. În același context, Colegiul penal menționează că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CEDO.

Continuând ideea expusă, Colegiul penal lărgit se raliază argumentelor expuse în sentință și în decizia Curții de Apel contestate, totodată, notând că, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO se admite însușirea concluziilor instanțelor ierarhic inferioare de către instanțele ierarhic superioare, or, potrivit pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, se statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale. În cazul când constatările acestora sunt fundamentate în fapt și în drept, fiind amplu prezentate în hotărârile atacate, constatându-se că la administrarea probelor nu au fost încălcate drepturile și libertățile constituționale ale participanților la proces, iar probele puse la baza hotărârilor nu conțin erori procesuale ce ar putea influența autenticitatea concluziilor formulate de instanțe.

7. Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit apreciază argumentele invocate în recursurile ordinare declarate ca nefondate, deoarece nu sunt incidente în speță cazurile de casare la care a făcut referire autorul, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs ordinar, în sensul casării deciziei contestate și astfel se impune concluzia privind respingerea, ca inadmisibile, a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Bobu Petru cu inculpatul, de către avocatul Dragomir Aliona în numele părții vătămate Bernic Zinaida, de către partea vătămată Bernic Zinaida și recursul suplimentar al avocatului Bobu Petru în numele inculpatului

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către avocatul Bobu Petru cu inculpatul, de către avocatul Dragomir Aliona în numele părții vătămate Bernic Zinaida, de către partea vătămată Bernic Zinaida și recursul suplimentar al avocatului Bobu Petru în numele inculpatului împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2020, în cauza penală în privința lui *Olari Alexandr xxxxxx*, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **04 martie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena